

3:e söndagen efter Påsk

Jesu översteprästerliga förbön

Predikan på distans 2022-05-08.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Kom till oss med din Helige Ande och lär oss att bättre förstå ordet, ta emot det och tro på det. Tänd bönen i våra hjärtan och lär oss att bedja. Låt oss så till sist få komma till vårt himmelska hem och vara hos dig för evigt. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 17:1-8. (2:a årg.)

1 När Jesus hade sagt detta till lärjungarna, lyfte han blicken mot himlen och bad: ”Far, stunden har kommit. Förhärliga din Son, så att Sonen kan förhärliga dig. 2 Du har gett honom makt över alla människor, för att han ska ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. 3 Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus. 4 Jag har förhärligat dig på jorden genom att fullborda det verk som du gav mig att utföra. 5 Far, förhärliga nu mig med den härlighet som jag hade hos dig innan världen var till.

6 Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog ut ur världen och gav till mig. De var dina och du gav dem till mig, och de har hållit fast vid ditt ord. 7 Nu har de förstått att allt som du gett mig kommer från dig, 8 för jag har gett dem de ord som du gav till mig. De har tagit emot dem och verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig.”

Denna text utgör första delen av Jesu s.k. översteprästerliga förbön. Här ber Jesus för sina apostlar och för hela sin kyrka. Vi ska följa texten vers för vers och så låta Jesus själv undervisa oss.

v 1. När Jesus hade sagt detta till lärjungarna, lyfte han blicken mot himlen och bad: ”Far, stunden har kommit. Förhärliga din Son, så att Sonen kan förhärliga dig.”

Strax innan vår text berättas om hur Jesus undervisade lärjungarna i sitt långa avskedstal (Joh. 13:31-16:33). Detta är ett oerhört rikt tal som varje kristen borde läsa ofta. Där undervisade Jesus en sista gång innan sitt lidande om några av huvudpunkterna i den kristna tron. Han inskräpte särskilt att vi inte förmår någonting av oss själva i andliga ting. Han sade: *Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon förblir i mig och jag i honom, så bär han rik frukt. Utan mig kan ni ingenting göra.* (Joh. 15:5)

Jesus utlovade också att den helige Ande på ett särskilt sätt skulle komma över apostlarna, vilket sedan skedde på pingstdagen. Han sade: *Detta har jag sagt er medan jag ännu är kvar hos er. Men Hjälparen, den helige Ande som Fadern ska sända i mitt namn, han ska lära er allt och påminna er om allt som jag sagt er.* (Joh. 14:25f).

Jesus lär oss här hur en förkunnare skall göra. Först skall han troget undervisa om vad Guds ord lär. Han skall vara övertygad om att den Helige Ande kom över apostlarna och i enlighet med Jesu löfte lärde och påminde dem om allt vad Jesus hade sagt och gjort.

Sedan skall förkunnaren flitigt be för sin församling. Jesus inte bara undervisade. Han vände sig också till sin Fader i bön. Så skall också vi göra. Dessa två saker är huvudsaken i en kristen kyrka. Först undervisning i Guds ord och därefter bön och gudstjänst. Så skall vi denna söndag särskilt se, hur Jesus som bedjare både är vår Frälsare och sedan vår förebild.

Jesus lyfte blicken mot himmelen. När han bad ville han vara helt inriktad mot Fadern. Ofta gick han ensam upp på ett berg och bad hela natten. I vår text ber han i närvaro av apostlarna. Men han lyfter blicken från dem och samtalar med Gud. Så är huvudsaken i bönen det innerliga samtalet med Gud. För Jesus är det ett alldeles särskilt förhållande till Fadern. Han är ju Guds evige Son. Han är ett med Fadern och den Helige Ande. När han ber till Fadern är det en alldeles speciell bön som vi inte kan efterlikna. Det är en bön utan synd, utan själviska motiv. Det är en bön i fullkomlig harmoni med Gud Fader. Det är också en bön i den Helige Ande. Det är ett underbart samtal som vi inte någonsin kan förstå. Jesus ber också som översteprästen, som är på väg till sitt lidande, på väg att offra sig själv för världens synd. Därför ber han: *Fader, förhårliga din Son så att Sonen kan förhårliga Dig.* Den rätta bönen börjar med bön om att Gud skall bli förhårligad. När vi ber skall detta också vara vår första bön. Vi ber ju i *Fader Vår* allra först: *Helgat varde ditt namn.* Vi ber att Guds namn skall blir stort och heligt för oss. Vi ber att vi skall tro på allt vad Han lär oss i Skriften och att vi troget skall hålla fast vid det och leva därefter.

v 2. Du har gett honom makt över alla människor, för att han ska ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom.

Jesus samtalar med Fadern om att de troende människorna i kyrkan har fått evigt liv som en gåva av Gud själv. Fadern har gett Sonen denna makt över alla människor. När Jesus predikade var det inte för att förbättra villkoren i världen eller för att undervisa folket om jordiska saker. Sådant sker visserligen också, men då är det en följd av tron och kärleken som gör, att överallt där människor tror på Kristus tänds också kärleken till de fattiga, utslagna och föraktade, som ingen vill bry sig om. Men det Jesus framför allt har kommit för att ge som en fri gåva är evigt liv. *Sonen skänker evigt liv åt alla som Fadern har gett honom*, står det här. Detta är utkorelsens fördolda hemlighet. När en människa kommer till tro genom evangelium är det en Guds gåva som vi inte har förtjänat. Det är inte så att de som tror på något sätt har förtjänat detta. Alla människor är syndare. Ingen har något att berömma sig av. Men frågan varför somliga kommer till tro och inte andra kan vi inte svara på. Vi får bara lita på att detta ligger i Guds hand. Han vill att alla människor skall bli frälsta och Kristus har dött för alla människor. Det är inte så att vissa människor är utkorade till förtappelse. Nej, försoningen gäller verkligen hela världen. Men när vi kommer i svårigheter och prövningar är läran om utkorelsen en stor tröst. Tron är Guds gåva. Han har utvalt oss och inte vi själva. *"Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut och bära frukt"* (Joh. 15:16), säger Jesus i sitt avskedstal.

v 3. Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus.

Här samtalar Jesus i sin bön med Fadern om vad det eviga livets gåva innebär. Det är inte fråga om mäktiga känslor eller en stor upplevelse, även om en kristen ibland kan få uppleva sådant. Det är inte heller fråga om framgång och makt. Det är inte en fråga om att kyrkan skall ha berömmelse och framgång i världen och få många anhängare. Nej, endast en sak är nödvändig. Det eviga livet innebär att vi lär känna den ende sanne Guden. Denna kunskap uppenbaras för oss i ordet. Genom evangeliets predikan får vi tron och lär känna Jesus Kristus. Vi kan inte känna Gud utan att också lära känna den han har sänt, Jesus Kristus. Det innebär att det inte finns någon sann kunskap om Gud utanför tron på Kristi kors. När lagen anklagar oss och Guds vrede hotar oss därför att vi är syndare, finns det bara en väg till förlåtelse och frälsning, och det är tron på Kristi försoning. Detta är det eviga livet. Utanför denna tro finns det ingen sann gudskunskap och ingen sann kyrka. En kyrka utan en

levande kunskap om vem Kristus är och vad han har gjort är en falsk kyrka. Där inte lag och evangelium lärs rent och klart kan inte heller det eviga livet finnas.

v 4. Jag har förhärligat dig på jorden genom att fullborda det verk som du gav mig att utföra.

Jesus samtalar i sin bön med Fadern om det verk han nu håller på att fullborda. Hans uppgift var att i allt leva i enlighet med Guds lag i fullkomlig kärlek utan all synd. Han har gjort detta. Han har älskat Gud över allting och varje människa på jorden. Han har gjort under, botat sjuka, uppväckt döda och troget förkunnat Guds ord. Nu fullbordar han sitt verk genom att gå till korset och dö för hela mänsklighetens synd. Så är Kristi verk ett fullkomligt verk i vårt ställe, för vår skull.

v 5. Far, förhärliga nu mig med den härlighet som jag hade hos dig innan världen var till.

Jesus var inte som många menar endast en stor profet i vilken Gud på ett särskilt sätt bodde. Nej, han var och är i evighet ett med Gud själv. *Han är den sanne Guden och evigt liv*, som Johannes skriver (1 Joh. 5:20). Guds Son är till av evighet. Han har i sin person den gudomliga härligheten. Han är lik Fadern i makt och härlighet. Han är inte någon slags underordnad Gud, utan *sann Gud av sann Gud*, som vår nicenska trosbekännelse lär. Men under Jesu jordeliv var oftast denna härlighet fördold. Jesus utblottade sig själv, inte på sin gudom utan på det fulla bruket av denna såsom människa. *Han blev fattig för vår skull* (2 Kor. 8:9) och framträdde i förnedring och lidande. *Han var till i Guds gestalt... men utgav sig själv och tog en tjänares gestalt.* (Fil. 2:6f)

Bara vid enstaka tillfällen lät Jesus sin gudomliga glans stråla fram i sin fulla härlighet som vid dopet och på förklaringsberget. Men nu ber han att Fadern skall visa Jesu himmelska härlighet och förhärliga honom. Det sker efter lidandet genom uppståndelsen och himmelsfärden och genom att han sitter på Faderns högra sida, undervisar oss och är oss ständigt nära i ordet och sakramenten. Till sist skall denna härlighet, som vi nu bara ser genom tron, för alltid lysa fram utan några slöjor vid hans återkomst till domen och under den eviga härligheten i himmelen.

v 6. Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog ut ur världen och gav till mig. De var dina och du gav dem till mig, och de har hållit fast vid ditt ord.

Här samtalar Jesus med sin Fader om den kristna kyrkan, om alla som tror på Kristus. Jesus säger att Fadern har tagit dem ut ur världen och gett dem till honom. De har inte själva valt detta utan blivit utkorade av nåd allena. Så ligger vår frälsning helt och hållet i Guds hand. Kännetecknet på dessa kristna är, säger Jesus, är att de har hållit fast vid Faderns ord. Han säger inte bara att de en gång har lärt känna ordet, utan att de fortfarande håller fast vid det. Jesus själv undervisade i en liknelse om att kyrkan är som när bonden sår säd. Det är då många som bara tror till en tid, men sedan avfaller. Okunnighet, motstånd, förföljelse och det dagliga livets omsorger gör att många tappar bort tron. Men de som är Jesu sanna lärjungar *"har hållit fast vid"* Guds ord. De sätter Bibelns ord över alla mänskliga tankar, och de håller fast vid detta ord. Så ber Jesus här för den sanna kyrkan, där Guds ord verkligen lärs rent och klart och där sakramenten förvaltas i enlighet med hans instiftelse.

v 7. Nu har de förstått att allt som du gett mig kommer från dig,

De sanna kristna som Jesus ber för väljer inte ut vissa delar av Bibeln medan de försummar andra delar. De har förstått att *alltsammans* kommer från Fadern. Så kan inte den ekumeniska rörelsen åberopa sig på denna bön och mena att alla kyrkor bör gå samman för att världen skall tro. Nej, och åter nej! Den sanna kyrkan kompromissar inte med Guds ords lära. Jesus säger att de har förstått att *allt* kommer från Gud. Allt Jesus talade och undervisade om är Guds ord. Han betonade att Gamla Testamentet i alla delar är Guds Ord. Han sade att *inte en enda prick av lagen skall förgås*. Han sände ut sina apostlar med uppdraget att lära allt som stod skrivet och han lovade att den Helige Ande skulle påminna dem om allt. Så är Jesu bön här en tydlig förklaring om att den kristna kyrkan består av dem som *förstår att allt kommer från Gud* och håller fast vid det.

v 8. ... för jag har gett dem de ord som du gav till mig. De har tagit emot dem och verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig.

I sitt samtal med Fadern försäkrar Jesus att det ord han själv fått av Fadern har han gett till sina lärjungar. Vi skall lägga märke till att Jesus talar om ordet, om Guds ord, Faderns ord. Det är det uppenbarade ordet som Gud har skänkt till världen. Så kan det inte finnas någon sann kristen kyrka utan Guds uppenbarade ord. Längre fram i denna bön ber Jesus: *Helga dem i sanningen. Ditt ord är sanning* (Joh. 17:17). De kristna har inte bara hört ordet predikas eller läst det. Många har visserligen hört ordet men sedan ändå gått bort från Gud. Men dessa har också *tagit emot ordet och verkligen förstått att Jesus har utgått från Fadern och att han är sänd av Fadern*. Det är inte så att sanningen finns inom alla religioner och att alla ändå tror på samma Gud. Så säger världens barn och även den falska kyrkan. Men Jesus säger här i slutet av vår text att den sanna kristna kyrkan endast består av dem som *”verkligen förstått att jag har utgått från dig”*. Den enda tro som kan göra oss salig är tron på att Jesus Kristus är Guds Son och att Gud har sänt honom till världen för att frälsa oss från synden, döden och djävulen. Därför slutar också den Athanasianska trosbekännelsen med orden: *”Detta är den allmänneliga kristna tron; den som icke troget och fast tror den, kan icke bli salig.”*

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*